

Punkt i protokollet PR 47/2026 rd

Plenum

Torsdag 7.5.2026 kl. 16.00—21.46

2.5. Muntlig fråga om äldreomsorgen (Henrik Wickström sv)

Muntligt spörsmål MFT 76/2026 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Wickström, varsågod.

Debatt

16.39 **Henrik Wickström r:** Arvoisa puhemies, ärade talman! Omständigheterna på serviceboenden i Finland har igen varit på tapeten den här veckan, och vi alla har säkert kunnat läsa de ytterst tråkiga nyheterna i kvällspressen gällande omständigheterna på ett serviceboende.

Arvoisa puhemies! Uskon, että jokainen tässä salissa haluaa ja toivoo, että jokainen ikääntynyt voi ikääntyä Suomessa arvokkaalla tavalla. Kaikki ne uutiset, joita myöskin tällä viikolla on saatu, ikävä kyllä, lukea iltapäivälehdistä liittyen siihen tilanteeseen, mitä eräässä yksikössä on ollut, ovat todella huolestuttavia. Haluan kuitenkin väittää, että tilanne on paljon parempi suurimmassa osassa kaikkia yksiköitä. Ennen kaikkea haluan kiittää sotehenkilöstöä, joka jatkuvasti tekee todella hyvää ja arvokasta työtä meidän vanhusten kanssa. Välillä kun kuulen tätä salikeskustelua, uskon, että tämä arvostus ei aina sieltä myöskään kentälle tule.

Haluaisin kysyä tässä ministeri Rydmanilta: Kun te olette maininnut tässä jo monta hyvää uudistusta, jotka vielä ovat tulossa liittyen ikääntyneiden palveluihin, kuten ammattihenkilölainsäädännön ja valvontalain, niin oletteko te tuomassa esitystä siitä, että saataisiin kansalliset kotihoiton laatusuositukset myöskin kotihoitoon, [Puhemies koputtaa] koska tällaista myöskin THL on esittänyt?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.40 **Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herera puhemies! Itse esitys on oikein hyvä. Tällä hetkellä Suomessa ei ole varsinaisia kriteereitä tai suosituksia kotihoiton laadulle tai niihin liittyviin laatusuosituksiin, mutta sen sijaan olemme tällä hetkellä päivittämässä ylipäätään ikääntyneen väestön laatusuosituksia hoidossa, ja siinä tullaan osaltaan käsittelemään myöskin kotihoiton asioita.

Sekä vanhusten hyvinvoinnin, jaksamisen että myöskin pidemmän omassa kodissa pärjäämisen kannalta on keskeistä, että tulevaisuudessa voimme tuoda enemmän palveluita ikääntyneelle väestölle myöskin suoraan kotiin sen sijaan, että he asuisivat palvelutaloissa. Se tulee paitsi inhimillisesti helpommaksi myöskin taloudellisesti edullisemmaksi silloin,

Punkt i protokollet PR 47/2026 rd

kun ei tarvitse olla kalliissa esimerkiksi ympärivuorokautisessa palveluasumisessa vaan voi asua kotona niin pitkään kuin mahdollista. Tämän vuoksi meillä on oltava myöskin jatkossa prioriteetti, että pystymme luomaan sellaisia palveluita, jotka ovat helposti kotiin vietävissä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Ovaska, olkaa hyvä.

16.41 **Jouni Ovaska kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tässä arvoisa kollega vieressä kysyi, miten monta hyvää uudistusta hallitus on nyt saanut aikaiseksi, mutta meitä oppositiossa kiinnostaa ennen kaikkea, mitä uusia maksuja nyt ihmisille tulee. Tässä toisella puolella keskustan kollega kysyi näistä synnytyksistä, että onko todella nyt niin, että synnytyksistä jatkossa maksetaan huomattavasti enemmän. Meillä Pirkanmaan hyvinvointialueella on tullut huolestuttavaa viestiä siitä, että ihmisillä ei ole enää varaa maksaa kohonneita asiakasmaksuja. Ja niitä maksuhelpotuksia on pyydetty, ja tänä vuonna määrä on kaksinkertaistunut. Eikä tämä koske enää vain niitä vähävaraisimpia vaan ihan tavallisia suomalaisia, koska ne maksut nousevat, ja ne maksut tulevat nousemaan vielä enemmän nyt hallituksen tekemillä päätöksillä. Arvoisa ministeri, arvoisa hallitus, voisitteko vielä kertoa suomalaisille, mitä kaikkia maksuja suomalaisille tulee nyt lisää samaan aikaan, kun olette kuitenkin antaneet aikamoisia verohelpotuksia suurituloisille?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.42 **Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman** (vastauspuheenvuoro): Niin, arvoisa herra puhemies, kuten on moneen kertaan todettu, eivät nämä asiakasmaksujen nostot ole ollenkaan miellyttäviä päätöksiä. Toisaalta eivät sen miellyttävämpiä olisi myöskään palveluiden leikkaamiset, eikä ainakaan olisi miellyttävä ratkaisu se, että jatkamme velkaantumista samaan tahtiin kuin mitä tämä kansakunta on velkaantunut viimeisten vuosikymmenten aikana, koska sen tien päässä on koko hyvinvointiyhteiskunnan romuttuminen. [Tuomas Kettusen välihuuto] Joudumme valitettavasti lukuisista huonoista vaihtoehtoista valitsemaan niitä vähimmin huonoja, ja asiakasmaksujen hallitut korotukset ovat varmasti niitä vähimmin ikäviä päätöksiä niistä ikävistä päätöksistä, joiden välillä joudumme valitsemaan. Mutta haluan kuitenkin lohduttaa suomalaisia siinä, että me emme ole korottamassa asiakasmaksukattoa. [Krista Kiuru: No se nyt vielä puuttuisi!] Se asiakasmaksukatto säilyy edelleenkin ennallaan, ja se rajaa merkittävästi sitä maksutaakkaa, joka yhdelle yksilölle voi muodostua. Samalla on myöskin niin, että jos on aidosti maksukyvytön, niin silloin edelleenkin saa maksuhelpotuksia tai jopa maksuvapautuksia silloin, kun tilanne on erityisen kurja.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Minja Koskela, olkaa hyvä.

16.43 **Minja Koskela vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täytyy sanoa, että pidän hyvin erikoisena tätä sosiaali- ja terveysministeri Rydmanin retoriikkaa siitä, että asiakasmaksujen korottaminen olisi ihmisille ikään kuin parempi vaihtoehto kuin palveluiden leikkaaminen. Tällainen retoriikka mielestäni korostaa sitä, miten vähän hallitus ymmärtää pienituloisten ihmisten arjesta ja toimeentulosta, kas kun pienituloiselle palvelui-

Punkt i protokollet PR 47/2026 rd

den leikkaaminen ja asiakasmaksujen korottaminen on hoitoon pääsyn ja hoidon saamisen näkökulmasta käytännössä sama asia.

Jos puhutaan vaihtoehtoista, niin nämähän eivät ole ne kaksi vaihtoehtoa, vaan niitä on muitakin. Teillä olisi ollut ja teillä olisi edelleen vaihtoehto perua yksityisen hoidon Kela-korvaukset ja lyhentää niillä rahoilla hoitotakuuta. Sen sijaan te olette valinneet nämä nyt keskustelussa olevat maksukorotukset, jotka vaikuttavat siihen, että hoitoon ei hakeuduta ajoissa tai hoitoon ei hakeuduta ollenkaan, ja sitten ongelmat pahenevat. Tätä voi kutsua vaikka dynaamiseksi vaikutukseksi.

Haluan kysyä pääministeriltä: Ajatteleeko tämä hallitus todella, että heikentämällä hoitoonpääsyä ja korottamalla asiakasmaksuja saavutetaan oikeasti säästöjä? Eikö nyt olisi oikea aika lopettaa yksityisten terveysjätien tukeminen ja ryhtyä tukemaan pienituloisten ihmisten hoitoonpääsyä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.45 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin ehdotitte yhtenä keinona Kela-korvausrahoituksen käyttämistä tämän hoitotakuun palauttamiseksi. [Minja Koskela: Satoja miljoonia euroja!] No, se ei ole budjettimielessä mitenkään mahdollista, koska tässä on kysymys kertaluonteisesta, valtion omaisuudesta irrotetusta investointiohjelman toimesta, joka ajoittuu koko tälle hallituskaudelle, eikä sillä voida pysyvästi lisätä valtion budjetissa velvoitteita hyvinvointialueille. Se on teknisesti mahdotonta, ja tunnette varmaan budjetoinnin logiikan.

Toisaalta haluan myös korjata sen väärän käsityksen, kun te sanoitte, että terveysjäteille: Kela-korvauksia maksetaan ihmisille, siis potilaille, 65 vuotta täyttäneille suomalaisille, heidän lääkärikäynneistään yhdenvertaisesti, tasa-arvoisesti ja siten, [Välihuutoja — Puhemies koputtaa] että se on kaikkien käytettävissä oleva palvelu ja viime kädessä jopa toimeentulotuessa hyväksyttävä meno. Eli toisin sanoen tällä 65 vuotta täyttäneiden valinnanvapauskokeilulla mahdollistetaan asiointi yksityislääkärillä julkisen terveydenhuollon asiakasmaksun hinnalla yhdenvertaisesti kaikille, enkä voi ymmärtää mitään muuta syytä kuin ideologisen syyn sille, että vasemmisto tätä vastustaa. [Puhemies koputtaa]

Haluan jatkaa ministeri Rydmanin sanoja sillä, että emme me tee näitä leikkauksia siksi, että tämä olisi meidän mielestämme niin kuin tavoiteltavaa, vaan siksi, että hyvinvointiyhteiskunta voitaisiin pelastaa.